

**ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ**
вул. Хмельницьке шосе, 7, м. Вінниця, 21036, тел. 661-270, факс 661-271, E-mail: upr_relig@vin.gov.ua

Н А К А З

20 .11.2024 р.

м. Вінниця

№ 103

**Про реєстрацію статуту релігійної громади
Різдва Пресвятої Богородиці Української
Православної Церкви
(у новій редакції)**

Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації розглянуто матеріали адміністративного провадження за заявою релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви (адреса: вул. Леніна, буд. 106, смт. Вендичани Могилів-Подільського району Вінницької області, поштовий індекс 24032) від 24 вересня 2024 року № 1, (вх. № 619-25-17 від 24.09.2024 року) щодо реєстрації статуту релігійної громади у новій редакції у зв'язку із зміною підлеглості у канонічних та організаційних питаннях, найменування, переобрання керівних органів та встановлено:

24 вересня 2024 року через територіальне відділення «Замостя» ЦНАП «Прозорий офіс» Вінницької міської ради до Управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації надійшла заява релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви від 24 вересня 2024 року № 1 з повідомленням про проведення загальних зборів членів релігійної громади, на яких прийнято рішення щодо зміни підлеглості у канонічних та організаційних питаннях, зміни найменування, переобрання керівних органів та з проханням зареєструвати статут у новій редакції.

Як встановлено в ході адміністративного провадження на підставі наданих матеріалів учасниками адміністративного провадження, на загальних зборах членів релігійної громади 31.08.2024 року у відповідності до положень статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», прийнято рішення щодо зміни підлеглості релігійної громади у канонічних та організаційних питаннях, прийнято статут релігійної громади у новій редакції та переобрано керівні органи релігійної громади.

Відомості викладені у заяві підтверджено протоколами № 1 від 20.07.2024 року та № 2 від 31.08.2024 року загальних зборів членів Релігійної

громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви, списками осіб, які брали участь у загальних зборах 20.07.2024 року у кількості 179 осіб та 31.08.2024 року у кількості 268 осіб, голосували за прийняті рішення та власноручно розписалися. Крім того, рішення органу управління релігійною громадою, а саме протокол загальних зборів № 1 від 20.07.2024 року та № 2 від 31.08.2024 року прошитий, пронумерований та належним чином завірені підпис голови та секретаря загальних зборів.

24.09.2024 року Управлінням надіслано уповноваженій особі Релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви Жук Т.Д. та настоятелю релігійної громади Киричуку А.М. повідомлення про початок адміністративного провадження (вих. № 03-13/653 та № 03-13/656 від 24.09.2024 року).

10.10.2024 року від настоятеля релігійної громади Киричука А.М. надійшов лист-повідомлення від 09.10.2024 року б/н (вх. № 665-25-17 від 10.10.2024 року) з проханням долучити до матеріалів релігійної громади протокол № 2 від 20.07.2024 року з додатками.

16.10.2024 року від настоятеля релігійної громади Киричука А.М. надійшов другий лист-повідомлення від 14.10.2024 року б/н (вх. № 682-25-17 від 16.10.2024 року) щодо проведення 14.10.2024 року загальних зборів релігійної громади з додатками.

Управлінням повідомлено настоятеля релігійної громади Киричука А.М. щодо розгляду його звернень, у тому числі щодо внесення змін до законодавства України у частині зміни підлеглості релігійних організацій у канонічних та організаційних питаннях, зокрема що 31.01.2019 року набрав чинності Закон України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», яким ст. 8 «Релігійна громада» та ст. 14 «Реєстрація статутів (положень) релігійних організацій» Закону України № 987-XII від 23.04.1991 року «Про свободу совісті та релігійні організації» було викладено у новій редакції та доповнено новими частинами відповідно.

Будь-яких прохань щодо здійснення реєстраційних дій учасник адміністративного провадження Киричук А.М. не ставить.

Більше жодних звернень, повідомлень, запитів тощо від настоятеля релігійної громади Киричука А.М. не надходило.

01.11.2024 року від уповноваженої особи релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви Жук Т.Д. надійшла заява (вх. № 734-25-17 від 01.11.2024 року) із адвокатськими запитами від 24.10.2024 року № 33 до Вендичанської селищної ради, від 24.10.2024 року № 34 до Вендичанського закладу дошкільної освіти, від 24.10.2024 року № 35 до опорного закладу «Вендичанський ліцей», від 24.10.2024 року № 37 до відділу

освіти, культури, молоді, спорту та туризму Вендичанської селищної ради, від 24.10.2024 року № 38 до КЗ «Центр культури та дозвілля» та відповідями на них від уповноважених установ, а також належним чином посвідчених заяв членів релігійної громади щодо відсутності в участі загальних зборів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви 14.10.2024 року.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» у необхідних випадках орган, який здійснює реєстрацію статутів (положень) релігійних організацій, може зажадати висновок місцевої державної адміністрації, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, а також спеціалістів.

З метою з'ясування реальних обставин, Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації відповідно до статті 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» направлено запит до Вендичанської селищної ради від 13.11.2024 року № 03-10/749 з проханням поінформувати Управління про проведення загальних зборів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви, про що обґрунтовано повідомлено учасника адміністративного провадження.

14.11.2024 року від Вендичанської селищної ради (вх № 671-06-07 від 14.11.2024 року) надійшов лист повідомлення про проведення загальних зборів релігійної громади з приводу зміни підлеглості у канонічних та організаційних питаннях, найменування та переобрання керівних органів релігійної громади у приміщенні Будинку культури 20.07.2024 року (від 05.07.2024 року вх. № 02-14/28), а також про проведення загальних зборів у Будинку культури 31.08.2024 року (від 22.08.2024 року вх. № 0214/30). Про проведення загальних зборів релігійною громадою Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви 14.10.2024 року та 01.11.2024 року у приміщенні храму Різдва Пресвятої Богородиці селищній раді невідомо.

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» релігійна громада є місцевою релігійною організацією віруючих громадян одного й того самого культу, віросповідання, напрямку, течії або толку, які добровільно об'єдналися з метою спільного задоволення релігійних потреб.

Стаття 12 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» містить норми, які зазначаються в статуті релігійної організації.

Статут релігійної організації не повинен суперечити чинному законодавству.

Статут релігійної організації, який відповідно до цивільного законодавства визначає її правоздатність, підлягає реєстрації у порядку, встановленому статтею 14 цього Закону.

Статут релігійної організації повинен містити відомості про: 1) найменування, вид релігійної організації, її віросповідну приналежність і місцезнаходження; 1-1) органи управління релігійної організації, їхню компетенцію, порядок прийняття ними рішень; 2) місце релігійної організації в організаційній структурі релігійного об'єднання; 3) майновий стан релігійної

організації; 4) права релігійної організації на заснування підприємств, засобів масової інформації, інших релігійних організацій, створення навчальних закладів; 5) порядок внесення змін і доповнень до статуту релігійної організації; 6) порядок вирішення майнових та інших питань у разі припинення релігійної організації.

Отже, статут релігійної організації – це установчий документ, на підставі якого діє релігійна організація, він містить норми, обов'язкові для її членів, а також визначає порядок затвердження та внесення змін до статуту.

Документи подані релігійною громадою, а саме: заява від 24 вересня 2024 року № 1; протокол загальних зборів від 20 липня 2024 року № 1, додаток №1 до протоколу № 1 загальних зборів від 20 липня 2024 року (список членів релігійної громади, які були присутні на загальних зборах), додаток № 2 до протоколу № 1 від 20 липня 2024 року загальних зборів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви, а саме список членів релігійної громади, які підтримали та прийняли рішення щодо зміни канонічної підлеглості; протокол загальних зборів від 31 серпня 2024 року №2, додаток №1 до протоколу № 2 загальних зборів від 31 серпня 2024 року (список членів релігійної громади, які були присутні на загальних зборах); належним чином засвідчена копія чинної редакції статуту релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви; статут релігійної громади у новій редакції; місцезнаходження релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви не змінюється, відповідають вимогам статті 12, 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» в частині подання повного і змістовного пакету документів щодо прийняття рішення про реєстрацію статуту релігійної громади у новій редакції у зв'язку із зміною підлеглості у канонічних та організаційних питаннях.

Під час розгляду адміністративної справи Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації враховано, що 31.01.2019 року набрав чинності Закон України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», яким статтю 8 «Релігійна громада» та статтю 14 «Реєстрація статутів (положень) релігійних організацій» Закону України № 987-XII від 23.04.1991 року «Про свободу совісті та релігійні організації» було викладено у новій редакції та доповнено новими частинами відповідно.

Згідно пункту 2 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи» від 17.01.2019 року № 2673 визначено, що у разі прийняття рішення щодо зміни своєї підлеглості релігійна організація повідомляє про таке рішення центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, або обласні, Київську, Севастопольську міські державні адміністрації, а в Автономній Республіці Крим - Раду міністрів

Автономної Республіки Крим, які забезпечують оприлюднення цього рішення на своєму офіційному веб сайті.

У зв'язку з цим, обласна військова адміністрація оприлюднила на своєму веб сайті, рішення загальних зборів членів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви про початок процедури зміни підлеглості у канонічних та організаційних питаннях та повідомлення про початок адміністративного провадження.

Оприлюднення цього рішення є обов'язком обласної військової адміністрації, а тому воно було управлінським, не відображалось і не документувалось будь-якими засобами та на будь-яких носіях.

Більше того, пунктом 3 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», визначено, що статuti (положення) релігійних організацій мають бути приведені у відповідність із цим Законом упродовж одного року з дня набрання ним чинності. До приведення статутів (положень) у відповідність із цим Законом релігійні організації керуються положеннями діючих статутів (положень) у частині, що не суперечить цьому Закону.

Тобто, статут релігійної громади в редакції 2006 року, в частині, яка суперечить статті 8 та статті 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», в редакції Закону України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», взагалі не може застосовуватися до спірних правовідносин.

Відповідно до вимог частини 4 статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін до статуту ухвалюється не менш як двома третинами від кількості членів релігійної громади, необхідної для визнання повноважними загальні збори релігійної громади.

Тобто за відсутності чіткого унормування питань змісту легітимності такого органу управління релігійної громади, як загальні збори чи невідповідності зазначених вимог нормам чинного законодавства, вони вирішуються відповідно до Закону.

Зважаючи на зазначене, відсутність фіксованого членства в релігійній громаді та чіткого унормування порушених питань в їх установчих документах, тобто в статуті релігійної громади в редакції 2006 року, враховуючи вимоги частини 4 статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», 2/3 голосів членів релігійної громади відраховуються від кількості фактичних учасників (членів релігійної організації) загальних зборів, що приймали участь в їх роботі.

З'ясування відповідності ухваленого рішення вимогам чинного законодавства у свою чергу відбувається на підставі поданого рішення уповноваженого органу релігійної громади (протоколу загальних зборів) про зміну підлеглості та внесення змін до статуту релігійної громади, ухваленого

з дотриманням вимог статті 8 та статті 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», що має бути засвідчене підписами членів відповідної релігійної громади, що підтримали таке рішення, та містити відомості щодо списку учасників цих загальних зборів.

Отже, на загальних зборах членів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви рішення яких оформлено протоколом № 2 від 31.08.2024 року «ЗА» прийняті рішення щодо зміни підлеглості у канонічних та організаційних питаннях, прийняття статуту у новій редакції і переобрання керівних органів релігійної громади проголосувало 268 членів релігійної громади, що підтверджено списком осіб які брали участь у загальних зборах, в якому вказано прізвища, ім'я по-батькові осіб, дата їх народження, адреса місця проживання та особистий підпис.

Із матеріалів адміністративного провадження, а саме протоколу загальних зборів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви від 20.07.2024 року № 2 не можливо встановити а ні місце проживання, а ні вік осіб які приймали участь у зазначених зборах.

Матеріали адміністративного провадження також спростовують відомості зазначені у протоколі загальних зборів Релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви від 14.10.2024 року щодо кількості учасників цих зборів враховуючи заяву уповноваженої особи релігійної громади Жук Т.В. від 01.11.2024 року (вх. № 734-25-17 від 01.11.2024 року) із адвокатськими запитами від 24.10.2024 року № 33 до Вендичанської селищної ради, від 24.10.2024 року № 34 до Вендичанського закладу дошкільної освіти, від 24.10.2024 року № 35 до опорного закладу «Вендичанський ліцей», від 24.10.2024 року № 37 до відділу освіти, культури, молоді, спорту та туризму Вендичанської селищної ради, від 24.10.2024 року № 38 до КЗ «Центр культури та дозвілля» та відповідями на них від уповноважених установ, а також належним чином посвідчених заяв членів релігійної громади щодо відсутності учасників загальних зборів релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви 14.10.2024 року.

Надавши оцінку статуту релігійної громади від 11.08.2006 року, встановлено, що положення вказаного статуту суперечили положенням законодавства щодо процедури зміни підлеглості та, що під час проведення загальних зборів, на яких вирішувалось питання внесення змін до статуту, мав застосовуватися саме Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації».

З аналізу вказаних норм права вбачається, що право релігійної громади на зміну канонічної підлеглості, яке відбулось 31.08.2024 року, шляхом внесення відповідних змін до статуту релігійної громади (на підставі відповідного рішення, ухваленого загальними зборами релігійної громади, скликаними її членами) закріплено статтею 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Це питання належить до виключної компетенції загальних зборів релігійної громади. Жоден суб'єкт не може позбавити загальні збори права прийняти рішення щодо зміни підлеглості релігійної громади та внесення відповідних змін до статуту.

Також Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації враховано постанови Великої Палати Верховного Суду від 06.04.2021 року № 910/10011/19 та від 03.04.2024 року № 906/1330/21 у ревалентних правовідносинах.

Із матеріалів адміністративного провадження, а саме протоколу загальних зборів від 20.07.10.2024 року та списку осіб, які брали участь у цих зборах не вдалося з'ясувати чи досягли дані особи 18-річного віку та чи проживають в селищі Вендичани, із протоколу загальних зборів від 14.10.2024 року та списку осіб, які брали участь у цих зборах, враховуючи заяву від 01.11.2024 року із додатками уповноваженої особи Релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви Жук Т.Д. та лист Вендичанської селищної ради від 14.11.2024 року № 02-18/907 не вдалося з'ясувати чи проводилися і ким проводилися загальні збори 14.10.2024 року, що суперечить статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Враховуючи вищевикладене, Управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації дійшло висновку про задоволення заяви релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви від 24 вересня 2024 року № 1 про реєстрацію статуту релігійної громади у новій редакції.

Відповідно до статей 69-72, 74, 75 Закону України «Про адміністративну процедуру», статей 8, 12, 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» на підставі розпорядження Голови обласної державної адміністрації від 18 березня 2002 року № 83 «Про виконання функцій з реєстрації статутів (положень) релігійних громад» зі змінами, службової записки від 18.11.2024 року та заяви релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви від 24 вересня 2024 року № 1

НАКАЗУЮ:

1. Зареєструвати статут релігійної громади Різдва Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви у новій редакції зі зміною найменування на: релігійна організація «Релігійна громада храму Різдва Пресвятої Богородиці селища Вендичани Вінницько-Тулчинської єпархії Української Православної Церкви (Православної Церкви України)».

2. Взяти до відома, що згідно зареєстрованого статуту:

2.1. Юридичною адресою (місцезнаходженням) релігійної громади є: вул. Соборна, буд. 106, селище Вендичани Могилів-Подільського району Вінницької області, поштовий індекс 24032;

2.2. Діяльність релігійної громади поширюється на територію селище Вендичани Вендичанської селищної територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області.

3. Начальнику відділу у справах релігій Управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації Мандриці Ю.В. внести доповнення до мережі релігійних організацій області.

4. Наказ набирає чинності з моменту його підписання, доводиться до відома адресата в порядку статті 75 Закону України «Про адміністративну процедуру» та може бути оскаржений до Вінницької обласної військової адміністрації (21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 70), Державної служби України з етнополітики та свободи совісті (01001, м. Київ, провулок Музейний, 12) в порядку статті 80 Закону України «Про адміністративну процедуру» та/або до суду за правилами встановленими Кодексом адміністративного судочинства України.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В. о. начальника Управління

Алла РАТИНСЬКА